

Bài học ngày 29.9.2021

NHỮNG YẾU TỐ SINH TỒN Kinh Chớp (Pajjotasuttam)

CHƯƠNG I. TƯƠNG ƯNG CHƯ THIÊN, PHẨM ĐOẠN (S.i,44)

Sinh tồn không đơn thuần là bản năng mà còn cần nhiều tố chất nếu muốn cuộc sống được tốt. Trí tuệ hay tri thức là nguồn sáng để con người biết cái gì cần làm và nên làm. Chánh niệm hay hướng sự chú tâm vào những gì đang xảy ra ở thân tâm khiến con người tỉnh táo tránh được sự bất cẩn nguy hại. Phương tiện mưu sinh, cụ thể như trâu bò đối với nông gia, cần được quan tâm đúng mức. Trong sự mưu sinh thì trọng điểm vẫn là lao động dù lao tâm hay lao lực. Ngày nay con người thật sự hiểu ở đâu có nước thì ở đó có sự sống. Mưa là nguồn nước mà thiên nhiên tạo nên cho vô số sinh loại trên trái đất này. Biết thế nào để có nước và giữa nguồn nước được sạch là điều không thể không quan tâm.

Kinh Văn

[Vị Thiên]

**“Kimsu lokasmi pajjoto, kimsu lokasmi jāgaro;
Kimsu kamme sajjivānaṃ, kimassa iriyāpatho.
“Kimsu alasaṃ analasaṅca [kim ālasyānālasyaṅca (ka.)],
mātā puttava posati;
Kim bhūtā upajivanti, ye paṇā pathavissitā”ti.**

Vật gì chiếu sáng đời?
Vật gì thức tỉnh đời?
Ai cọng nghiệp với người?
Cử chỉ chúng là gì?
Ai nuôi kẻ nhác, siêng,
Như mẹ nuôi con cái?

Hữu tình gì trì mạng,
Y cứ vào địa đại?

[Thế Tôn]

**“Paññā lokasmi pajjoto, sati lokasmi jāgaro;
Gāvo kamme sajīvānaṃ, sītassa iriyāpatho.
“Vuṭṭhi alasaṃ analasañca, mātā puttamaṃva posati;
Vuṭṭhiṃ bhūtā upajīvanti, ye pāṇā pathavissitā”ti.**

Trí tuệ chiếu sáng đời,
Chánh niệm thức tỉnh đời,
Bò cọng nghiệp với người,
Đường cày là con đường.
Mưa nuôi kẻ nhác, siêng,
Như mẹ nuôi con cái.
Mưa trì mạng chúng sanh,
Y cứ vào địa đại.

Bản hiệu đính:

[Vị Thiên]

*Cái gì soi sáng đời?
Cái gì khiến tỉnh táo?
Cái gì cùng chung việc?
Cái gì là sinh nhai?
Gì nuôi cả siêng, lười,
Như mẹ nuôi con cái?
Gì nuôi mọi sinh vật,
Sống trên quả đất này?*

[Thế Tôn]

*Trí tuệ soi sáng đời,
Chánh niệm khiến tỉnh táo,
Trâu bò cùng chung việc,
Lao động là sinh nhai,
Mưa tựa như mẹ hiền,
Con nào cũng dưỡng nuôi,*

*Sinh vật trên trái đất,
Sống còn nhờ vào mưa.*

Thích văn

paññā = trí tuệ, tri thức, sự hiểu biết

pajjota = nguồn sáng, ngọn đèn, sự soi sáng

sati = chánh niệm

jāgara = tỉnh táo, tỉnh thức, tỏ rõ

gāvo = trâu bò, gia súc giúp việc cày bừa..

kamme sajivānaṃ = đồng nghiệp, làm chung, cộng hưởng, cộng sinh

sītassa iriyāpatho = lao động là sinh nhai của phần đông chúng sanh (xem thích nghĩa)

“**Vuṭṭhi alasaṃ analasañca, mātā puttava posati** = mưa nuôi dưỡng sự sống cho cả người siêng lẫn người lười biếng như mẹ nuôi tất cả con.

Vuṭṭhiṃ bhūtā upajivanti, ye paṇā pathavissitā”ti = sinh vật sống trên mặt đất tồn tại nhờ mưa.

Thích nghĩa

Theo Sớ giải chữ Sītassa nên được hiểu là sītavaṃ assa – mà chữ assa chỉ cho quần chúng (sattakāyassa). Chữ iriyāpatha – lao động – như cày bừa (naṅgala) là công việc của của nhà nông (Sītassa iriyāpathoti sītavaṃ assa sattakāyassa iriyāpatho jīvitavutti. Sītanti naṅgalaṃ).

**Dịch giả: Hoà Thượng Thích Minh Châu
Biên soạn Giáo trình: Tỳ kheo Giác Đăng**

10. Pajjotasuttaṃ [Mūla]

80. “Kiṃsu lokasmi pajjoto, kiṃsu lokasmi jāgaro;
Kiṃsu kamme sajjivānaṃ, kimassa iriyāpatho.

“Kiṃsu alasaṃ analasañca [kiṃ ālasyānālasyañca (ka.)], mātā puttamaṃva posati;
Kiṃ bhūtā upajivanti, ye paṇā pathavissitā”’ti.

“Paññā lokasmi pajjoto, sati lokasmi jāgaro;

Gāvo kamme sajjivānaṃ, sītassa iriyāpatho.

“Vuṭṭhi alasaṃ analasañca, mātā puttamaṃva posati;

Vuṭṭhiṃ bhūtā upajivanti, ye paṇā pathavissitā”’ti.

10. Pajjotasuttavaṇṇanā [Aṭṭhakathā]

80. Dasame **pajjototi** padīpo viya hoti. **Jāgaroti** jāgarabrāhmaṇo viya hoti. **Gāvo kamme sajjivānanti** kammena saha jīvantānaṃ gāvova kamme kammasahāyā kammadutiyakā nāma honti. Gomaṇḍalehi saddhiṃ kasikammādīni nipphajjanti. **Sītassa iriyāpathoti** sītaṃ assa sattakāyassa iriyāpatho jīvitavutti. **Sītanti** naṅgalaṃ. Yassa hi naṅgalehi khettaṃ appamattakampi kaṭṭhaṃ na hoti, so kathaṃ jīvissatīti vadati. Dasamaṃ.